Πρὸς Τιμόθεον Α

Παύλος ἀπόστολος Ἰησού χριστού κατ' ἐπιταγὴν¹ θεού σωτῆρος² ἡμῶν, 1 καὶ κυρίου Ἰησού χριστού τῆς ἐλπίδος ἡμῶν, Τιμοθέω³ γνησίω⁴ τέκνω 2 ἐν πίστει: χάρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ θεού πατρὸς ἡμῶν καὶ χριστού Ἰησού τού κυρίου ἡμῶν.

Καθώς παρεκάλεσά σε προσμεῖναι⁵ ἐν Ἐφέσῳ, πορευόμενος εἰς 3 Μακεδονίαν, ἴνα παραγγείλης τισὶν μὴ ἑτεροδιδασκαλεῖν, μηδὲ 4 προσέχειν μύθοις παὶ γενεαλογίαις ἀπεράντοις, αἴτινες ζητήσεις παρέχουσιν μᾶλλον ἢ οἰκονομίαν θεοῦ τὴν ἐν πίστει. Τὸ δὲ τέλος τῆς 5 παραγγελίας ἐστὶν ἀγάπη ἐκ καθαρᾶς καρδίας καὶ συνειδήσεως ἀγαθῆς καὶ πίστεως ἀνυποκρίτου: Μν τινὲς ἀστοχήσαντες ἐξετράπησαν εἰς ματαιολογίαν, θέλοντες εἶναι νομοδιδάσκαλοι, μὴ 7 νοοῦντες μήτε ἃ λέγουσιν, μήτε περὶ τίνων διαβεβαιοῦνται. Οἴδαμεν 8 δὲ ὅτι καλὸς ὁ νόμος, ἐάν τις αὐτῷ νομίμως γρῆται, εἰδὼς τοῦτο, ὅτι 9 δικαίω νόμος οὐ κεῖται, αὐτῷ νομίμως γρῆται, εἰδὸς τοῦτο, ὅτι 9

¹ἐπιταγή, ῆς, ἡ, command, commandment. ²σωτήρ, ῆρος, ὁ, savior, deliverer. ³Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ⁴γνήσιος, genuine, true. ⁵προσμένω, wait longer, remain. ⁶Ἔφεσος, ου, ἡ, Ephesus. ⊓Μακεδονία, ας, ἡ, Macedonia. ⁶περοδιδασκαλέω, teach a different or divisive doctrine. ⊓προσέχω, take head of, attend to. ¹⁰ μῦθος, ου, ὁ, fable, myth. ¹¹ γενεαλογία, ας, ἡ, genealogy. ¹² ἀπέραντος, endless, limitless. ¹³ ζήτησις, εως, ἡ, debate, controversy. ¹⁴ παρέχω, offer, afford. ¹⁵ οἰκονομία, ας, ἡ, stewardship, administration. ¹⁶ παραγγελία, ας, ἡ, instruction, command. ¹¹ ἀνυπόκριτος, sincere, without hypocrisy. ¹³ ἀστοχέω, miss the mark, go astray. ¹⁰ ἐκτρέπω, turn aside, wander. ²⁰ ματαιολογία, ας, ἡ, empty, idle. ²¹ νομοδιδάσκαλος, ου, ὁ, teacher of the law. ²² νοέω, understand, consider. ²³ διαβεβαιόομαι, speak confidently, insist. ²⁴ νομίμως, rightly, lawfully. ²⁵ χράομαι, use, make use of. ²⁶ κεῖμαι, lie, be laid. ²⁷ ἄνομος, lawless, without law. ²² ἀνυπότακτος, not subject to rule, rebellious. ²⁰ ἀσεβής, ungodly, impious.

Πρὸς Τιμόθεον Α 1:10 Byzantine NT

καὶ ἀμαρτωλοῖς, ἀνοσίοις¹ καὶ βεβήλοις,² πατρολώαις³ καὶ μητρολώαις,⁴ ἀνδροφόνοις,⁵ πόρνοις,⁶ ἀρσενοκοίταις,⁻ ἀνδραποδισταῖς,⁶ ψεύσταις,᾽ 10 ἐπιόρκοις,¹⁰ καὶ εἴ τι ἕτερον τῷ ὑγιαινούσῳ¹¹ διδασκαλίᾳ¹² ἀντίκειται,¹³ 11 κατὰ τὸ εὐαγγέλιον τῆς δόξης τοῦ μακαρίου θεοῦ, ὃ ἐπιστεύθην ἐγώ.

Καὶ χάριν ἔχω τῷ ἐνδυναμώσαντί με χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν, ὅτι 12 πιστόν με ἡγήσατο, θέμενος εἰς διακονίαν, τὸν πρότερον ὅντα 13 βλάσφημον καὶ διώκτην καὶ ὑβριστήν: ἀλλὰ ἡλεήθην, ὅτι ἀγνοῶν ὑπερεπλεόνασεν ὁὲ ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν 14 μετὰ πίστεως καὶ ἀγάπης τῆς ἐν χριστῷ Ἰησοῦ. Πιστὸς ὁ λόγος καὶ 15 πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος, ὅτι χριστὸς Ἰησοῦς ἡλθεν εἰς τὸν κόσμον ἀμαρτωλοὺς σῶσαι, ὧν πρῶτός εἰμι ἐγώ: ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἡλεήθην, ἵνα 16 ἐν ἐμοὶ πρώτῳ ἐνδείξηται Ἦχοῦς χριστὸς τὴν πᾶσαν μακροθυμίαν, πρὸς ὑποτύπωσιν τῶν μελλόντων πιστεύειν ἐπ' αὐτῷ εἰς ζωὴν αἰώνιον. Τῷ δὲ βασιλεῖ τῶν αἰώνων, ἀφθάρτῳ, ձ ἀοράτῳ, τον μόνῳ σοφῷ εῷς, 17 τιμὴ καὶ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ὠμήν.

¹ ἀνόσιος, unholy, regarding nothing as holy. ² βέβηλος, worldly, profane. ³πατρολώας, ου, ὁ, one who kills his father, patricide. ⁴μητραλώας, ου, ὁ, matricide. ⁵ ἀνδροφόνος, ου, ὁ, murderer. ⁶ πόρνος, ου, ὁ, fornicator, immoral person. ⁻ ἀρσενοκοίτης, ου, ὁ, male engaging in same-sex sexual activity. ὁ ἀνδραποδιστής, οῦ, ὁ, slave dealer, kidnapper. Ἦτος, ου, ὁ, liar, deceiver. ¹⁰ ἐπίορκος, ου, ὁ, perjurer, perjured. ¹¹ ὑγιαίνω, be in good health, am well. ¹² διδασκαλία, ας, ἡ, teaching, doctrine. ¹³ ἀντίκειμαι, lie opposite, i.e. oppose. ¹⁴ ἐνδυναμόω, strengthen, empower. ¹⁵ πρότερον, formerly, before. ¹⁶ βλάσφημος, blasphemous, slanderous. ¹⁻ διώκτης, ου, ὁ, persecutor. ¹৪ ὑβριστής, οῦ, ὁ, violent, insolent. ¹ៗ ἀγνοέω, not know, be unaware. ²⁰ ἀπιστία, ας, ἡ, unbelief, unfaithfulness. ²¹ ὑπερπλεονάζω, abound exceedingly, overflow. ²² ἀποδοχή, ῆς, ἡ, acceptance, approval. ²³ ἐνδείκνυμι, show forth, show. ²⁴ μακροθυμία, ας, ἡ, long-suffering, patience. ²⁵ ὑποτύπωσις, εως, ἡ, prototype, standard. ²⁶ ἄφθαρτος, imperishable, immortal. ²⁻ ἀόρατος, invisible, unseen. ²৪ σοφός, wise.

Byzantine NT Πρὸς Τιμόθεον Α 1:18

Ταύτην τὴν παραγγελίαν¹ παρατίθεμαί² σοι, τέκνον Τιμόθεε,³ κατὰ τὰς 18 προαγούσας⁴ ἐπὶ σὲ προφητείας,⁵ ἴνα στρατεύῃ⁰ ἐν αὐταῖς τὴν καλὴν στρατείαν,⁻ ἔχων πίστιν καὶ ἀγαθὴν συνείδησιν, ἥν τινες ἀπωσάμενοι⁵ 19 περὶ τὴν πίστιν ἐναυάγησαν:² ὧν ἐστὶν Ὑμέναιος¹⁰ καὶ ἀλέξανδρος,¹¹ 20 οῦς παρέδωκα τῷ Σατανᾳ, ἵνα παιδευθῶσιν¹² μὴ βλασφημεῖν.

Παρακαλῶ οὖν πρῶτον πάντων ποιεῖσθαι δεήσεις, ¹³ προσευχάς, ἐντεύξεις, **2** εὐχαριστίας, ¹⁵ ὑπὲρ πάντων ἀνθρώπων: ὑπὲρ βασιλέων καὶ πάντων 2 τῶν ἐν ὑπεροχῆ ¹⁶ ὄντων, ἵνα ἤρεμον ¹⁷ καὶ ἡσύχιον ¹⁸ βίον ¹⁹ διάγωμεν ²⁰ ἐν πάση εὐσεβείᾳ ²¹ καὶ σεμνότητι. ²² Τοῦτο γὰρ καλὸν καὶ ἀπόδεκτον ²³ 3 ἐνώπιον τοῦ σωτῆρος ²⁴ ἡμῶν θεοῦ, ὃς πάντας ἀνθρώπους θέλει σωθῆναι 4 καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ²⁵ ἀληθείας ἐλθεῖν. Εἶς γὰρ θεός, εἶς καὶ μεσίτης ²⁶ θεοῦ 5 καὶ ἀνθρώπων, ἄνθρωπος χριστὸς Ἰησοῦς, ὁ δοὺς ἑαυτὸν ἀντίλυτρον ²⁷ 6 ὑπὲρ πάντων, τὸ μαρτύριον ²⁸ καιροῖς ἰδίοις, εἰς ὃ ἐτέθην ἐγὼ κῆρυξ ²⁹ καὶ 7 ἀπόστολος: ἀλήθειαν λέγω ἐν χριστῷ, οὐ ψεύδομαι: ³⁰ διδάσκαλος ἐθνῶν ἐν πίστει καὶ ἀληθείᾳ.

¹ παραγγελία, ας, ή, instruction, command. ² παρατίθημι, set before, entrust. ³ Τιμόθεος, ου, ό, Timothy. ⁴ προάγω, lead forth, go before. ⁵ προφητεία, ας, ή, prophecy. ⁶ στρατεύομαι, make war, hence to serve as a soldier. ⁷ στρατεία, ας, ή, campaign, warfare. ⁸ ἀπωθέω, push or thrust away, reject. ⁹ ναυαγέω, suffer shipwreck, am shipwrecked. ¹⁰ Ύ μέναιος, ου, ό, Hymenaeus. ¹¹ Άλέξανδρος, ου, ό, Alexander. ¹² παιδεύω, teach, educate. ¹³ δέησις, εως, ή, entreaty, prayer. ¹⁴ ἔντευξις, εως, ή, petition, request. ¹⁵ εὐχαριστία, ας, ή, thanksgiving, thankfulness. ¹⁶ ὑπεροχή, ῆς, ή, superiority, authority. ¹⁷ ἤρεμος, quiet, tranquil. ¹⁸ ἡσύχιος, quiet, tranquil. ¹⁹ βίος, ου, ό, life, manner of life. ²⁰ διάγω, spend one's life, live. ²¹ εὐσέβεια, ας, ή, godliness, piety. ²² σεμνότης, ητος, ή, seriousness, dignity. ²³ ἀπόδεκτος, acceptable, worthy to be received. ²⁴ σωτήρ, ῆρος, ό, savior, deliverer. ²⁵ ἐπίγνωσις, εως, ή, knowledge, discernment. ²⁶ μεσίτης, ου, ό, mediator, go-between. ²⁷ ἀντίλυτρον, ου, τό, ransom. ²⁸ μαρτύριον, ου, τό, testimony, witness. ²⁹ κῆρυξ, υκος, ό, herald, preacher. ³⁰ ψεύδομαι, lie.

Πρὸς Τιμόθεον Α 2:8

Βούλομαι οὖν προσεύχεσθαι τοὺς ἄνδρας ἐν παντὶ τόπῳ, ἐπαίροντας¹ 8 όσίους² χεῖρας, χωρὶς ὀργῆς καὶ διαλογισμοῦ.³ Ώσαύτως⁴ καὶ τὰς 9 γυναῖκας ἐν καταστολῆ⁵ κοσμίῳ, μετὰ αἰδοῦς⁻ καὶ σωφροσύνης, κοσμεῖν³ ἑαυτάς, μὴ ἐν πλέγμασιν, "ἢ χρυσῷ, "ἢ μαργαρίταις, "² ἢ ἱματισμῷ¹³ πολυτελεῖ, '⁴ ἀλλ' ὁ πρέπει¹⁵ γυναιξὶν ἐπαγγελλομέναις¹6 10 θεοσέβειαν, '⁻ δι' ἔργων ἀγαθῶν. Γυνὴ ἐν ἡσυχίᾳ¹⁵ μανθανέτω ἐν πάση 11 ὑποταγῆ.¹9 Γυναικὶ δὲ διδάσκειν οὐκ ἐπιτρέπω, 20 οὐδὲ αὐθεντεῖν²¹ 12 ἀνδρός, ἀλλ' εἶναι ἐν ἡσυχίᾳ.¹⁵ Άδὰμ γὰρ πρῶτος ἐπλάσθη, 22 εἶτα² Εἴα: 13 καὶ ᾿Αδὰμ οὐκ ἡπατήθη, 25 ἡ δὲ γυνὴ ἀπατηθεῖσα²5 ἐν παραβάσει²6 14 γέγονεν: σωθήσεται δὲ διὰ τῆς τεκνογονίας, "² ἐὰν μείνωσιν ἐν πίστει καὶ 15 ἀγάπη καὶ ἀγιασμῷ²⁵ μετὰ σωφροσύνης. "

Πιστὸς ὁ λόγος: εἴ τις ἐπισκοπῆς ορέγεται, ακαλοῦ ἔργου ἐπιθυμεῖ. Δεῖ 3 οὖν τὸν ἐπίσκοπον ανεπίληπτον εἶναι, μιᾶς γυναικὸς ἄνδρα, νηφάλεον, σώφρονα, κόσμιον, φιλόξενον, διδακτικόν: μὴ 3 πάροινον, μὴ πλήκτην, μὴ αἰσχροκερδῆ, άλλ' ἐπιεικῆ, αμαχον, άμαχον, $\frac{35}{4}$

¹ἐπαίρω, lift up, raise. ² ὅσιος, righteous, pious. ³ διαλογισμός, οῦ, ὁ, reasoning, questioning. ⁴ ὡσαύτως, likewise. ⁵ καταστολή, ῆς, ἡ, attire, clothing. 6 κόσμιος, respectable, appropriate. ⁷ αἰδώς, οῦς, ἡ, modesty, shame. ⁸ σωφροσύνη, ης, ἡ, self control, moderation. ⁹ κοσμέω, adorn, put into order. ¹⁰ πλέγμα, τος, τό, braided hair, anything interwoven. ¹¹ χρυσός, οῦ, ὁ, gold, anything made of gold. ¹² μαργαρίτης, ου, ὁ, pearl. ¹³ ἱματισμός, οῦ, ὁ, clothing. ¹⁴ πολυτελής, very costly, precious. ¹⁵ πρέπω, be clearly seen, be fitting. ¹⁶ ἐπαγγέλλομαι, promise, profess. ¹⁷ θεοσέβεια, ας, ἡ, piety, godliness. ¹⁸ ἡσυχία, ας, ἡ, stillness, silence. ¹⁹ ὑποταγή, ῆς, ἡ, subjection, obedience. ²⁰ ἐπιτρέπω, permit, allow. ²¹ αὐθεντέω, govern, exercise authority. ²² πλάσσω, form, mold. ²³ εἴτα, then, thereafter. ²⁴ Εὔα, ας, ἡ, Eve. ²⁵ ἀπατάω, deceive, lead into error. ²⁶ παράβασις, εως, ἡ, going aside, transgression. ²⁷ τεκνογονία, ας, ἡ, bearing of children, child bearing. ²⁸ ἀγιασμός, οῦ, ὁ, consecration, holiness. ²⁹ ἐπισκοπή, ῆς, ἡ, visitation, overseeing. ³⁰ ὀρέγω, stretch forth, long for. ³¹ ἐπιθυμέω, desire, long for. ³² ἐπίσκοπος, ου, ὁ, superintendent, overseer. ³³ ἀνεπίληπτος, above reproach, irreproachable. ³⁴ νηφαλέος, sober, temperate. ³⁵ σώφρων, self-controlled, sensible. ³⁶ φιλόξενος, hospitable. ³⁷ διδακτικός, able to teach, apt to teach. ³⁸ πάροινος, ου, ὁ, addicted to wine, drunken. ³⁹ πλήκτης, ου, ὁ, bully, contentious person. ⁴⁰ αἰσχροκερδής, greedy of base gain, avaricious. ⁴¹ ἐπιεικής, yielding, gentle. ⁴² ἄμαχος, uncontentious, peaceable.

Byzantine NT Πρὸς Τιμόθεον Α 3:4

ἀφιλάργυρον: ^{1} τοῦ ἰδίου οἴκου καλῶς προϊστάμενον, ^{2} τέκνα ἔχοντα ἐν ^{4} ύποταγ $\tilde{\eta}^3$ μετὰ πάσης σεμνότητος. $\dot{\xi}$ Εἰ δέ τις τοῦ ἰδίου οἴκου προστῆναι $\dot{\xi}$ οὐκ οἶδεν, πῶς ἐκκλησίας θεοῦ ἐπιμελήσεται; Μὴ νεόφυτον, τνα μὴ 6 τυφωθεὶς εἰς κρίμα ἐμπέση τοῦ διαβόλου. Δεῖ δὲ αὐτὸν καὶ μαρτυρίαν 7καλην ἔχειν ἀπὸ τῶν ἔξωθεν, τνα μη εἰς ὀνειδισμὸν εμπέση καὶ παγίδα ^{11} τοῦ διαβόλου. Δ ιακόνους ώσαύτως ^{12} σεμνούς, ^{13} μὴ διλόγους, ^{14} 8μὴ οἴνω πολλω προσέχοντας, 15 μὴ αἰσχροκερδεῖς, 6 ἔχοντας τὸ 9 μυστήριον τῆς πίστεως ἐν καθαρᾶ συνειδήσει. Καὶ οὖτοι δὲ 10 δοκιμαζέσθωσαν ^{17} πρώτον, εἶτα ^{18} διακονείτωσαν, ἀνέγκλητοι ^{19} ὄντες. 11 Γυναῖκας ώσαύτως $^{^{12}}$ σεμνάς, $^{^{13}}$ μὴ διαβόλους, νηφαλέους, $^{^{20}}$ πιστὰς ἐν πᾶσιν. Διάκονοι ἔστωσαν μιᾶς γυναικὸς ἄνδρες, τέκνων καλῶς 12 προϊστάμενοι καὶ τῶν ἰδίων οἴκων. Οἱ γὰρ καλῶς διακονήσαντες 13 βαθμὸν²¹ έαυτοῖς καλὸν περιποιοῦνται,²² καὶ πολλὴν παρρησίαν ἐν πίστει τῆ ἐν χριστῷ Ἰησοῦ.

Ταῦτά σοι γράφω, ἐλπίζων ἐλθεῖν πρός σε τάχιον: ἐδὰν δὲ βραδύνω, ²⁴ ἵνα 14 εἰδῆς πῶς δεῖ ἐν οἴκῳ θεοῦ ἀναστρέφεσθαι, ⁵ ἤτις ἐστὶν ἐκκλησία θεοῦ ζῶντος, στύλος ²6 καὶ ἑδραίωμα ²7 τῆς ἀληθείας. Καὶ ὁμολογουμένως ²8 16

¹ ἀφιλάργυρος, free from the love of money. ² προΐστημι, rule. ³ ὑποταγή, ῆς, ἡ, subjection, obedience. ⁴ σεμνότης, ητος, ἡ, seriousness, dignity. ⁵ ἐπιμελέομαι, care for, take care of. ⁶ νεόφυτος, newly converted, newly-planted. ⁻ τυφόω, puff up, make haughty. ፆ ἐμπίπτω, fall into, f

Πρὸς Τιμόθεον Α 4:2 Byzantine NT

μέγα ἐστὶν τὸ τῆς εὐσεβείας μυστήριον: θεὸς ἐφανερώθη ἐν σαρκί, ἐδικαιώθη ἐν πνεύματι, ὤφθη ἀγγέλοις, ἐκηρύχθη ἐν ἔθνεσιν, ἐπιστεύθη ἐν κόσμῳ, ἀνελήφθη² ἐν δόξη.

Τὸ δὲ πνεῦμα ἡητῶς³ λέγει, ὅτι ἐν ὑστέροις⁴ καιροῖς ἀποστήσονταί⁵ τινες 4
τῆς πίστεως, προσέχοντες⁶ πνεύμασιν πλάνοις⁻ καὶ διδασκαλίαις⁶ δαιμονίων, ἐν ὑποκρίσει⁶ ψευδολόγων,¹⁰ κεκαυτηριασμένων¹¹ τὴν ἰδίαν 2
συνείδησιν, κωλυόντων γαμεῖν, ἀπέχεσθαι¹² βρωμάτων,¹³ ἃ ὁ θεὸς 3
ἔκτισεν¹⁴ εἰς μετάληψιν¹⁵ μετὰ εὐχαριστίας¹⁶ τοῖς πιστοῖς καὶ ἐπεγνωκόσιν τὴν ἀλήθειαν. Ὅτι πᾶν κτίσμα¹² θεοῦ καλόν, καὶ οὐδὲν 4
ἀπόβλητον,¹⁶ μετὰ εὐχαριστίας¹⁶ λαμβανόμενον: ἀγιάζεται γὰρ διὰ 5
λόγου θεοῦ καὶ ἐντεύξεως.¹⁰

Ταῦτα ὑποτιθέμενος²⁰ τοῖς ἀδελφοῖς καλὸς ἔσῃ διάκονος Ἰησοῦ χριστοῦ, 6 ἐντρεφόμενος²¹ τοῖς λόγοις τῆς πίστεως, καὶ τῆς καλῆς διδασκαλίας⁸ ἡ παρηκολούθηκας.²² Τοὺς δὲ βεβήλους²³ καὶ γραώδεις²⁴ μύθους²⁵ 7 παραιτοῦ.²⁶ Γύμναζε²⁷ δὲ σεαυτὸν πρὸς εὐσέβειαν: ἡ γὰρ σωματικὴ ²⁸ 8 γυμνασία²⁹ πρὸς ὀλίγον ἐστὶν ὡφέλιμος: ³⁰ ἡ δὲ εὐσέβεια πρὸς πάντα

¹ εὐσέβεια, ας, ἡ, godliness, piety. ² ἀναλαμβάνω, take up, raise. ³ ῥητως, expressly, explicitly. ⁴ ὕστερος, later, afterwards. ⁵ ἀφίστημι, withdraw, depart. ⁴ προσέχω, take head of, attend to. ⁻ πλάνος, deceiver, misleading. 8 διδασκαλία, ας, ἡ, teaching, doctrine. 9 ὑπόκρισις, εως, ἡ, hypocrisy. ¹ ψευδολόγος, speaking falsely, lying. ¹¹ καυτηριάζω, cauterize, sear. ¹² ἀπέχω, received, obtain. ¹³ βρώμα, τος, τό, food, food of any kind. ¹⁴ κτίζω, create, form. ¹⁵ μετάληψις, εως, ἡ, participation, sharing in. ¹ εὐχαριστία, ας, ἡ, thanksgiving, thankfulness. ¹ πτίσμα, ος, τό, creature, created thing. ¹ 8 ἀπόβλητος, rejected, worthy to be cast away. ¹ 9 ἔντευξις, εως, ἡ, petition, request. ² 0 ὑποτίθημι, lay down, make known. ² ¹ ἐντρέφω, nourish on, am educated in. ² παρακολουθέω, follow closely, investigate. ² βέβηλος, worldly, profane. ² γραώδης, characteristic of an elderly woman. ² 5 μῦθος, ου, ὁ, fable, myth. ² 6 παραιτέομαι, make excuse, refuse. ² γυμνάζω, train, undergo discipline. ² 8 σωματικός, bodily, corporeal. ² γυμνασία, ας, ἡ, training, discipline. ωφέλιμος, useful, profitable.

Byzantine NT Πρὸς Τιμόθεον Α 4:9

ωφέλιμός έστιν, ἐπαγγελίαν ἔχουσα ζωῆς τῆς νῦν καὶ τῆς μελλούσης. 9
Πιστὸς ὁ λόγος καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος. Εἰς τοῦτο γὰρ καὶ 10 κοπιῶμεν καὶ ὀνειδιζόμεθα, ὅτι ἡλπίκαμεν ἐπὶ θεῷ ζῶντι, ὅς ἐστιν σωτὴρ πάντων ἀνθρώπων, μάλιστα πιστῶν. Παράγγελλε ταῦτα καὶ 11 δίδασκε. Μηδείς σου τῆς νεότητος καταφρονείτω, ἀλλὰ τύπος γίνου 12 τῶν πιστῶν ἐν λόγῳ, ἐν ἀναστροφῆ, ὁν ἀγάπη, ἐν πνεύματι, ἐν πίστει, ἐν ἀγνείᾳ. Ἦπε ἔρχομαι, πρόσεχε τῆ ἀναγνώσει, πῆ παρακλήσει, τῆ 13 διδασκαλίᾳ. Μὴ ἀμέλει τοῦ ἐν σοὶ χαρίσματος, ὁ δ ἐδόθη σοι διὰ 14 προφητείας μετὰ ἐπιθέσεως ποῦν χειρῶν τοῦ πρεσβυτερίου. Ταῦτα 15 μελέτα, ὁν τούτοις ἴσθι, ἵνα σου ἡ προκοπὴ φανερὰ ἤ ἐν πᾶσιν. 16 ἔπεχε σεαυτῷ καὶ τῆ διδασκαλίᾳ. ἔπιμενε αὐτοῖς: τοῦτο γὰρ ποιῶν καὶ σεαυτὸν σώσεις καὶ τοὺς ἀκούοντάς σου.

Πρεσβυτέρω μὴ ἐπιπλήξῃς,²⁵ ἀλλὰ παρακάλει ὡς πατέρα: νεωτέρους,²⁶ ὡς δαδελφούς: πρεσβυτέρας, ὡς μητέρας: νεωτέρας,²⁶ ὡς ἀδελφάς, ἐν πάσῃ 2 ἀγνείᾳ.¹¹ Χήρας τίμα²⁻ τὰς ὄντως²² χήρας. Εἰ δέ τις χήρα τέκνα ἢ ἔκγονα 3 ἔχει, μανθανέτωσαν πρῶτον τὸν ἴδιον οἶκον εὐσεβεῖν,³⁰ καὶ ἀμοιβὰς³¹ ἀποδιδόναι τοῖς προγόνοις:³² τοῦτο γάρ ἐστιν ἀπόδεκτον³³ ἐνώπιον τοῦ

¹ ὡφέλιμος, useful, profitable. ² ἀποδοχή, ῆς, ἡ, acceptance, approval. ³ κοπιάω, toil, labor. ⁴ ὀνειδίζω, reproach, revile. ⁵ σωτήρ, ῆρος, ὁ, savior, deliverer. ⁶ μάλιστα, especially, most of all. ⁻ νεότης, ητος, ἡ, youth, youthfulness. ⁸ καταφρονέω, think little of, despise. ⁹ τύπος, ου, ὁ, mark, example. ¹¹ ἀναστροφή, ῆς, ἡ, conduct, behavior. ¹¹ ἀγνεία, ας, ἡ, purity, chastity. ¹² προσέχω, take head of, attend to. ¹³ ἀνάγνωσις, εως, ἡ, reading. ¹⁴ διδασκαλία, ας, ἡ, teaching, doctrine. ¹⁵ ἀμελέω, neglect, be unconcerned. ¹⁶ χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ¹⁻ προφητεία, ας, ἡ, prophecy. ¹8 ἐπίθεσις, εως, ἡ, laying on, assault. ¹⁰ πρεσβυτέριον, ου, τό, body of elders, assembly of elders. ²⁰ μελετάω, take care, take pains with. ²¹ προκοπή, ῆς, ἡ, progress, advancement. ²² φανερός, manifest, apparent. ²² ἐπέχω, hold fast, hold toward. ²⁴ ἐπιμένω, continue, remain. ²⁵ ἐπιπλήσσω, rebuke, reprove. ²⁶ νέος, new, young. ²⁻ τιμάω, honor, value at a price. ²8 δντως, really, indeed. ²⁰ ἔκγονος, descendants, grandchildren. ³⁰ εὐσεβέω, show piety or profound respect towards. ³¹ ἀμοιβή, ῆς, ἡ, return, recompense. ³² πρόγονος, ου, ὁ, parents, forefathers. ³³ ἀπόδεκτος, acceptable, worthy to be received.

Πρὸς Τιμόθεον Α 5:5

θεοῦ. Ἡ δὲ ὄντως ^{1} χήρα καὶ μεμονωμένη ^{2} ἤλπικεν ἐπὶ τὸν θεόν, καὶ ^{5} προσμένει ^{3} ταῖς δεήσεσιν ^{4} καὶ ταῖς προσευχαῖς νυκτὸς καὶ ἡμέρας. Ἡ ^{6} δὲ σπαταλῶσα, ζῶσα τέθνηκεν. Καὶ ταῦτα παράγγελλε, ἵνα 7 άνεπίληπτοι ^{7} ὧσιν. Εἰ δέ τις τῶν ἰδίων καὶ μάλιστα ^{8} τῶν οἰκείων ^{9} οὐ ^{8} προνοεῖ, την πίστιν ήρνηται, καὶ ἔστιν ἀπίστου χείρων. ^{12} Χήρα 9 καταλεγέσθω ^{13} μη ἔλαττον ^{14} ἐτῶν ἑξήκοντα, ^{15} γεγονυῖα ἑνὸς ἀνδρὸς γυνή, ἐν ἔργοις καλοῖς μαρτυρουμένη, εἰ ἐτεκνοτρόφησεν, ^{16} εἰ 10έξενοδόχησεν, ^{17} εἰ ἁγίων πόδας ἔνιψεν, ^{18} εἰ θλιβομένοις ^{19} ἐπήρκεσεν, ^{20} εἰ παντὶ ἔργω ἀγαθῷ ἐπηκολούθησεν. ^{21} Νεωτέρας ^{22} δὲ χήρας παραιτοῦ: ^{23} 11 ὅταν γὰρ καταστρηνιάσωσιν $^{^{24}}$ τοῦ χριστοῦ, γαμεῖν θέλουσιν, ἔχουσαι 12 κρίμα, ὅτι τὴν πρώτην πίστιν ἠθέτησαν. ²⁵ Άμα δὲ καὶ ἀργαὶ ^{27} 13 μανθάνουσιν, περιερχόμεναι²⁸ τὰς οἰκίας, οὐ μόνον δὲ ἀργαί,²⁷ ἀλλὰ καὶ φλύαροι²⁹ καὶ περίεργοι,³⁰ λαλοῦσαι τὰ μὴ δέοντα. Βούλομαι οὖν 14 νεωτέρας ^{22} γαμεῖν, τεκνογονεῖν, ^{31} οἰκοδεσποτεῖν, ^{32} μηδεμίαν ἀφορμὴν ^{33} διδόναι τῷ ἀντικειμέν $ω^{34}$ λοιδορίας ^{35} χάριν. ^{36} "Ηδη γάρ τινες 15 έξετράπησαν ^{37} όπίσω τοῦ Σατανᾶ. Εἴ τις πιστὸς ἢ πιστὴ ἔχει χήρας, 16 ἐπαρκείτω ^{20} αὐταῖς, καὶ μὴ βαρείσθω ^{38} ἡ ἐκκλησία, ἵνα ταῖς ὄντως

¹ ὅντως, really, indeed. ² μονόω, leave alone. ³ προσμένω, wait longer, remain. ⁴ δέησις, εως, ἡ, entreaty, prayer. ⁵ σπαταλάω, live extravagantly. ⁶ θνήσκω, die, am dying. ⁻ ἀνεπίληπτος, above reproach, irreproachable. ⁸ μάλιστα, especially, most of all. ⁹ οἰκεῖος, ου, ὁ, household, members of the household. ¹⁰ προνοέω, provide for, have regard for. ¹¹ ἄπιστος, unbelieving, faithless. ¹² χείρων, worse. ¹³ καταλέγω, enroll, place on a list. ¹⁴ ἐλάσσων, lesser, less. ¹⁵ ἑξήκοντα, sixty, 60. ¹⁶ τεκνοτροφέω, bring up children. ¹⁻ ξενοδοχέω, show hospitality, entertain starngers. ¹⁵ νίπτω, wash. ¹⁰ θλίβω, press, oppress. ²⁰ ἐπαρκέω, help, aid. ²¹ ἐπακολουθέω, follow after, follow close after. ²² νέος, new, young. ²³ παραιτέομαι, make excuse, refuse. ²⁴ καταστρηνιάω, be governed by strong physical desire. ²⁵ ἀθετέω, reject, annul. ²⁶ ἄμα, at the same time. ²⁻ ἀργός, inactive, idle. ²⁵ περιέρχομαι, go about, go around. ²⁰ φλύαρος, gossipy, talking foolishly. ³⁰ περίεργος, ου, ὁ, meddlesome, belonging to magic. ³¹ τεκνογονέω, bear or beget children, bear children. ³² οἰκοδεσποτέω, rule a household, keep house. ³³ ἀρορμή, ῆς, ἡ, occasion, opportunity. ³⁴ ἀντίκειμαι, lie opposite, i.e. oppose. ³⁵ λοιδορία, ας, ἡ, abuse, reproach. ³⁶ χάριν, in favor of, for the pleasure of. ³⁻ ἐκτρέπω, turn aside, wander. ³௧βαρέω, burden, weigh down.

Byzantine NT Πρὸς Τιμόθεον Α 5:17

χήραις ἐπαρκέση.1

Οἱ καλῶς προεστῶτες πρεσβύτεροι διπλῆς τιμῆς ἀξιούσθωσαν, ^{4} 17 μάλιστα ^{5} οἱ κοπιῶντες ^{6} ἐν λόγω καὶ διδασκαλία. ^{7} Λέγει γὰρ ἡ γραφή, 18 $Βοῦν^8$ ἀλοῶντα ^{9} οὐ φιμώσεις: ^{10} καί, Ἄξιος ὁ ἐργάτης ^{11} τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ. Κατὰ πρεσβυτέρου κατηγορίαν 12 μὴ παραδέχου, 13 ἐκτὸς 14 εἰ μὴ ἐπὶ δύο 19 ἢ τριῶν μαρτύρων. Τοὺς ἁμαρτάνοντας ἐνώπιον πάντων ἔλεγχε, 15 ἵνα 20 καὶ οἱ λοιποὶ φόβον ἔχωσιν. Διαμαρτύρομαι ενώπιον τοῦ θεοῦ καὶ 21 κυρίου Ίησοῦ χριστοῦ καὶ τῶν ἐκλεκτῶν τα ἀγγέλων, ἴνα ταῦτα φυλάξης χωρὶς προκρίματος, 18 μηδὲν ποιῶν κατὰ πρόσκλησιν. 19 Χεῖρας ταχέως 22 μηδενὶ ἐπιτίθει, μηδὲ κοινώνει 21 άμαρτίαις ἀλλοτρίαις: 22 σεαυτὸν άγνὸν τήρει. Μηκέτι ^{24} ύδροπότει, ^{25} άλλ' οἴνω όλίγω χρ $\tilde{\omega}$, ^{26} διὰ τὸν στόμαχόν ^{27} 23 σου καὶ τὰς πυκνάς ^{28} σου ἀσθενείας. ^{29} Τινῶν ἀνθρώπων αἱ ἁμαρτίαι ^{24} πρόδηλοί ^{30} εἰσιν, προάγουσαι ^{31} εἰς κρίσιν: τισὶν δὲ καὶ ἐπακολουθοῦσιν. ^{32} Ωσαύτως ^{33} καὶ τὰ καλὰ ἔργα πρόδηλά ^{30} ἐστιν: καὶ τὰ ἄλλως ^{34} ἔγοντα 25 κρυβηναι³⁵ οὐ δύνανται.

¹ ἐπαρκέω, help, aid. ² προΐστημι, rule. ³ διπλοῦς, double, two-fold. ⁴ ἀξιόω, consider worthy. ⁵ μάλιστα, especially, most of all. ⁶ κοπιάω, toil, labor. ⁻ διδασκαλία, ας, ἡ, teaching, doctrine. ⁶ βοῦς, ὁ, οx, cow. ⁰ ἀλοάω, thresh. ¹⁰ φιμόω, muzzle, silence. ¹¹ ἐργάτης, ου, ὁ, workman, laborer. ¹² κατηγορία, ας, ἡ, accusation, charge. ¹³ παραδέχομαι, receive, accept. ¹⁴ ἐκτός, aside from, besides. ¹⁵ ἐλέγχω, convict, reprove. ¹⁶ διαμαρτύρομαι, testify solemnly. ¹⁻ ἐκλεκτός, chosen, elect. ¹⁵ πρόκριμα, τος, τό, prejudice, bias. ¹⁰ πρόσκλησις, εως, ἡ, partiality. ²⁰ ταχέως, quickly, soon. ²¹ κοινωνέω, have a share of, share. ²² ἀλλότριος, strange, foreign. ²³ ἀγνός, pure, holy. ²⁴ μηκέτι, no longer. ²⁵ ὑδροποτέω, drink water, am a water drinker. ²⁶ χράομαι, use, make use of. ²⁻ στόμαχος, ου, ὁ, stomach. ²⁶ πυκνός, frequent, numerous. ²⁰ ἀσθένεια, ας, ἡ, weakness, sickness. ³⁰ πρόδηλος, clear, evident. ³¹ προάγω, lead forth, go before. ³² ἐπακολουθέω, follow after, follow close after. ³³ ώσαύτως, likewise. ³⁴ ἄλλως, otherwise. ³⁵ κρύπτω, conceal, hide.

Πρὸς Τιμόθεον Α 6:2

Όσοι εἰσὶν ὑπὸ ζυγὸν¹ δοῦλοι, τοὺς ἰδίους δεσπότας² πάσης τιμῆς ἀξίους 6 ἡγείσθωσαν, ἵνα μὴ τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ καὶ ἡ διδασκαλία³ βλασφημῆται.
Οἱ δὲ πιστοὺς ἔχοντες δεσπότας² μὴ καταφρονείτωσαν,⁴ ὅτι ἀδελφοί 2 εἰσιν: ἀλλὰ μᾶλλον δουλευέτωσαν, ὅτι πιστοί εἰσιν καὶ ἀγαπητοὶ οἱ τῆς εὐεργεσίας⁵ ἀντιλαμβανόμενοι. Ἡ Ταῦτα δίδασκε καὶ παρακάλει.

¹ ζυγός, οῦ, ὁ, yoke, heavy burden. ² δεσπότης, ου, ὁ, master, lord. ³ διδασκαλία, ας, ἡ, teaching, doctrine. ⁴ καταφρονέω, think little of, despise. ⁵ εὐεργεσία, ας, ἡ, good deed, good action. ⁶ ἀντιλαμβάνομαι, help, take part in. ⁷ ἑτεροδιδασκαλέω, teach a different or divisive doctrine. ⁸ ὑγιαίνω, be in good health, am well. ⁹ εὐσέβεια, ας, ἡ, godliness, piety. ¹⁰ τυφόω, puff up, make haughty. ¹¹ ἐπίσταμαι, understand, know. ¹² νοσέω, be sick, have an unhealthy desire. ¹³ ζήτησις, εως, ἡ, debate, controversy. ¹⁴ λογομαχία, ας, ἡ, dispute about words. ¹⁵ φθόνος, ου, ὁ, envy, grudge. ¹⁶ ἔρις, ιδος, ἡ, strife, contention. ¹⁷ βλασφημία, ας, ἡ, blasphemy, reproach. ¹⁸ ὑπόνοια, ας, ἡ, suspicion, conjecture. ¹⁹ διαφθείρω, destroy utterly, spoil. ²⁰ νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ²¹ ἀποστερέω, defraud, deprive of. ²² νομίζω, suppose, think. ²³ πορισμός, οῦ, ὁ, means of gain, source of gain. ²⁴ ἀφίστημι, withdraw, depart. ²⁵ αὐτάρκεια, ας, ἡ, sufficiency, contentment. ²⁶ εἰσφέρω, carry inward, bring in. ²⁷ δῆλος, clear, evident. ²⁸ ἐκφέρω, carry out, bring forth. ²⁹ διατροφή, ῆς, ἡ, food, nourishment. ³⁰ σκέπασμα, τος, τό, covering, clothing. ³¹ ἀρκέω, assist, suffice. ³² πλουτέω, be rich, become rich. ³³ ἐμπίπτω, fall into, fall in. ³⁴ πειρασμός, οῦ, ὁ, temptation, trial. ³⁵ παγίς, ίδος, ἡ, trap, snare.

Byzantine NT Πρὸς Τιμόθεον Α 6:10

ἐπιθυμίας πολλὰς ἀνοήτους καὶ βλαβεράς, αἴτινες βυθίζουσιν τοὺς ἀνθρώπους εἰς ὅλεθρον καὶ ἀπώλειαν. Τίζα γὰρ πάντων τῶν κακῶν 10 ἐστὶν ἡ φιλαργυρία: ἡς τινὲς ὀρεγόμενοι ἀπεπλανήθησαν ἀπὸ τῆς πίστεως, καὶ ἑαυτοὺς περιέπειραν δοδύναις πολλαῖς.

Σὺ δέ, ὧ¹² ἄνθρωπε τοῦ θεοῦ, ταῦτα φεῦγε: δίωκε δὲ δικαιοσύνην, 11 εὐσέβειαν,¹³ πίστιν, ἀγάπην, ὑπομονήν, πραότητα.¹⁴ Ἁγωνίζου¹⁵ τὸν 12 καλὸν ἀγῶνα¹⁶ τῆς πίστεως, ἐπιλαβοῦ¹⁻ τῆς αἰωνίου ζωῆς, εἰς ἣν ἐκλήθης, καὶ ὡμολόγησας¹ఠ τὴν καλὴν ὁμολογίαν¹϶ ἐνώπιον πολλῶν μαρτύρων. Παραγγέλλω σοι ἐνώπιον τοῦ θεοῦ τοῦ ζωοποιοῦντος²ο τὰ 13 πάντα, καὶ χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ μαρτυρήσαντος ἐπὶ Ποντίου²¹ Πιλάτου τὴν καλὴν ὁμολογίαν,¹϶ τηρῆσαί σε τὴν ἐντολὴν ἄσπιλον,²² 14 ἀνεπίληπτον,²³ μέχρι²⁴ τῆς ἐπιφανείας²5 τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ἢν καιροῖς ἰδίοις δείξει ὁ μακάριος καὶ μόνος δυνάστης,²⁶ ὁ 15 βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων,²⁻ καὶ κύριος τῶν κυριευόντων,²⁵ ὁ μόνος 16 ἔχων ἀθανασίαν,²ቃ φῶς οἰκῶν³ο ἀπρόσιτον,³¹ δν εἶδεν οὐδεὶς ἀνθρώπων, οὐδὲ ἰδεῖν δύναται: ὧ τιμὴ καὶ κράτος³² αἰώνιον. Ἁμήν.

¹ ἀνόητος, foolish, thoughtless. ² βλαβερός, harmful, injurious. ³ βυθίζω, sink, plunge. ⁴ ὅλεθρος, ου, ὁ, destruction, death. ⁵ ἀπώλεια, ας, ἡ, destruction, ruin. ⁶ ῥίζα, ης, ἡ, root, that which grows from the root. ⁷ φιλαργυρία, ας, ἡ, love of money, avarice. ⁸ ὀρέγω, stretch forth, long for. ⁹ ἀποπλανάω, mislead, cause to wander astray. ¹ περιπείρω, pierce through, impale. ¹¹ ὀδύνη, ης, ἡ, pain, grief. ¹² Ϫ, Oh! omega. ¹³ εὐσέβεια, ας, ἡ, godliness, piety. ¹ πραΰτης, mildness, gentleness. ¹⁵ ἀγωνίζομαι, contend, struggle. ¹ ἀγών, ῶνος, ὁ, struggle, fight. ¹ πιλαμβάνομαι, take hold of, seize. ¹ δύμολογέω, confess, profess. ¹ ὁμολογία, ας, ἡ, confession, profession. ² ζωοποιέω, make alive, make to live. ² Πόντιος, ου, ὁ, Pontius. ² ἄσπιλος, spotless, unstained. ² ἀνεπίληπτος, above reproach, irreproachable. ² μέχρι, until, as far as (gen). ² ἐπιφάνεια, ας, ἡ, appearance, appearing. ² δυνάστης, ου, ὁ, ruler, sovereign. ²⁷ βασιλεύω, reign, rule. ² κυριεύω, be lord over, rule. ² ἀθανασία, ας, ἡ, immortality. ³ οἰκέω, inhabit, dwell. ³ ἀπρόσιτος, unapproachable. ³² κράτος, ους, τό, power, dominion.

Πρὸς Τιμόθεον Α 6:17 Byzantine NT

Τοῖς πλουσίοις ἐν τῷ νῦν αἰῶνι παράγγελλε, μὴ ὑψηλοφρονεῖν, μηδὲ 17 ἠλπικέναι ἐπὶ πλούτου ἀδηλότητι, ἀλλ' ἐν τῷ θεῷ τῷ ζῶντι, τῷ παρέχοντι ἡμῖν πάντα πλουσίως εἰς ἀπόλαυσιν: ἀγαθοεργεῖν, 18 πλουτεῖν ἐν ἔργοις καλοῖς, εὐμεταδότους εἶναι, κοινωνικούς, 19 ἀποθησαυρίζοντας ἑαυτοῖς θεμέλιον καλὸν εἰς τὸ μέλλον, ἵνα ἐπιλάβωνται τῆς αἰωνίου ζωῆς.

 ${}^{5}\Omega^{14}$ Τιμόθεε, ^{15} τὴν παραθήκην ^{16} φύλαξον, ἐκτρεπόμενος ^{17} τὰς βεβήλους ^{18} 20 κενοφωνίας ^{19} καὶ ἀντιθέσεις ^{20} τῆς ψευδωνύμου ^{21} γνώσεως: ἥν τινες 21 ἐπαγγελλόμενοι ^{22} περὶ τὴν πίστιν ἠστόχησαν. ^{23}

Ἡ χάρις μετὰ σοῦ. Ἀμήν.

¹ ὑψηλοφρονέω, be proud, haughty. ² πλουτος, ου, ὁ, wealth, riches. ³ ἀδηλότης, ητος, ἡ, uncertainty. ⁴ παρέχω, offer, afford. ⁵ πλουσίως, richly, abundantly. ⁶ ἀπόλαυσις, εως, ἡ, enjoyment. ⁻ ἀγαθοεργέω, do good, perform good deeds. ⁶ πλουτέω, be rich, become rich. ໑ εὐμετάδοτος, generous, willingly sharing. ¹⁰ κοινωνικός, liberal, generous. ¹¹ ἀποθησαυρίζω, store up, lay up. ¹² θεμέλιος, ου, ὁ, foundation. ¹³ ἐπιλαμβάνομαι, take hold of, seize. ¹⁴ ὧ, Oh! omega. ¹⁵ Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ¹⁶ παραθήκη, ης, ἡ, deposit or trust. ¹⁻ ἐκτρέπω, turn aside, wander. ¹৪ βέβηλος, worldly, profane. ¹⁵ κενοφωνία, ας, ἡ, chatter, empty talk. ²⁰ ἀντίθεσις, εως, ἡ, contradiction, opposition. ²¹ ψευδώνυμος, falsely called, so-called. ²² ἐπαγγέλλομαι, promise, profess. ²³ ἀστοχέω, miss the mark, go astray.